

БАБА МАРТА БЪРЗАЛА...

слегва от стр. 1

приказка за Баба Марта от театралния състав на ЦДГ Първи юни

А нали всички помним Пижо и Пенда, тези вечни символи на българския празник? И те в бяло и червено. Бялото за щастливи години, червеното за сила, за здраве, за дълъг живот...

Легендите пък са доста повече, дори от видовете мартенички. Най-популярната като че ли е тази за сестричка Марта с многото братя, на която те изпивали в края на

февруари и в началото на следващия месец виното. Та като виждала нарушението, тя фучала, викала, със сняг ги затрупвала, но... за кратко. Защото всеопрощаващата българска женска душа много скоро наричала: „Е, какво пък, моите братя са го изпили, не са чуждите. А да им се изсмея, вместо да гълча!“

Добре е да се помни и това народно отколено откритие по-добре и по-лесно е със смях, вместо с мръзене; с обич, вместо с разпоредби. Дали не сме го позабравили?...

Но съвсем пък не бива да забравяме. Че е баба, баба е, но Марта си е жена и сърдита, и весела, и отрицаваща, и утвърждаваща, и галеща, и хокаща... Но е единственият женски месец, месец на пролетта, на земята, които пък ще родят лятото. Тя е месец на зачатиято, на пробуждането на култа към слънцето...

Народът вярва още, че наврх Баба Марта, на 1 март, студът влиза на 40 метра в земята, макар че от месеца може да се очаква направо всичко слънце и сняг, добро и лошо, дни на пречистване и на подреждане и на дома, и на душата. А и месецът предхожда голямото

ТРЕТИ МАРТ НАЦИОНАЛНИЯ ПРАЗНИК, ДЕНЯТ В КОЙТО БЪЛГАРИЯ ВЪЗКРЪСВА СЛЕД ПЕТ ВЕКА ПРЕЖИВЯНИ В РОБСТВО И НАСИЛИЯ

слегва от стр. 1

Преклонение пред подвига на героите

можело да се случи и на него самия. Съдбата е решила да живеем днес, но нашите предци не са имали този шанс и са живели тогава. Мнозина от зверски убитите и загиналите в боевете и сраженията са могли да избират да се подчинят на поробителя или да умрат, но да запазят вярата си и да станат част от пътя към мечтаната от векове Свобода. Как ли се взема такова трудно решение? Можем ли днес да си представим какво са изпитвали бащите и майките, затворени с чедата си в Баташката църква или мъжете, спиращи с телата си многочислената вражеска армия, за да защитят Шипка и да спрат настъплението към китните български долини, равнини, села и градчета? Ако можем поне за миг да пречупим трудния им избор през своите емоции и да си представим дилемата и участието на тези, които днес наричаме герои значи имаме своя Национален празник.

Със сигурност подобни мисли и емоции вълнуваха хората, които споделиха атмосферата на празничния Третомартенски концерт, подготвен с много желание и труд от

самодейците на читалището в Тервел и клуба „Художествено слово“ при Общинския детски комплекс в града. Рециталът, подготвен от участниците в Клуба накара зрителите да преживеят още веднъж спомена за героичните събития и подвига на участниците в боевете за българското освобождение. Силни и искрени аплодисменти предизвикаха изпълнените революционни песни от Певческата група на читалището. Пъстрите багри на носиите, тежките стъпки под ритъма на танците от различни фолклорни области, изпълнени от най-малките до най-големите танцьори на ДФТА „Калинка Вълчева“, оставиха у зрителите усещането за национално самочувствие и гордост от това, че сме родени и живеем в една силна и преминала през тежки изпитания държава.

слегва на стр. 2

Танцът на децата от ЦДГ Първи юни създава много настроение

раждане Възкресението. Отново с предчувствие за празник.

И макар че пролетта по целия свят е новата надежда, само у нас и очакването, и посрещането и е ритуал. С червено-белите мартенички, които всеки носи.

И честита Ви нашенската си, весела и намръщена, добродушна и заядлива, сърдита и много, много усмихната Баба Марта!

Е, какво повече? Усмихнете се и Вие.

Мятало Лечне ябълка е танцът на ЦДГ Детски свят с. Безмер

СИРНИ ЗАГОВЕЗНИ ДЕН ЗА ПРОШКА И НОВО НАЧАЛО

Какво казва историята за този празник?

Сирница е един от най-богатите на ритуали и обреди празник. Повечето ритуали и обреди символизират възраждащата се природа. Един от основните елементи в тази празнична обредност е ритуалното палене на огън. Огънят е една от четирите природни стихии. Очистителната му сила е водеща на този празник. На Сирни Заговезни се извършва и един друг обряд. На този ден младите мъже пращат огнени стрели в дома на своите избраници. Този обред се нарича стрелкане или туйкане. На този ден младите семейства ходят при своите кръстници за прошка. Те задължително носят подаръци за тях. Прощка искат и децата от своите родители. Затова и празника се нарича още и прошка.

Богатата обредност на празника се допълва от кукерските игри. Те са най-разпространени в Източна България и най-вече в Източна Тракия. Тези игри също имат...

слегва на стр. 2

Танц на малките кукери за прогонване на лошите духове

РУБРИКА**ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ****ПРАЗНИЦИТЕ ПРЕЗ МАРТ ВРЕМЕ ЗА РАЗМИСЪЛ, НЕЖНОСТ, ЕМОЦИИ, НОВО НАЧАЛО**

Месец март е зареден с много очаквания.

Ярката бяло-червена свежест на стотици мартеници и светнали детски очички, които се отразяват в умилените лица на родители, учители, баби и дядовци и правят посланията за здраве истински и чисти са посланието на уникалния български празник „Баба Марта“.

Познатото и всеки път силно чувство за преклонение пред хората, загинали за

правото на вяра и свобода на всички нас, които днес живеем, бележат светостта на Националния Празник Трети Март.

Изконната връзка с езическото начало, със стремежа за съхранение на рода и живота на всеки дошъл на този свят се отразяват в християнския празник „Сирни заговезни“.

Нуждата да се отдаде специално внимание на жената - единствената, тази която подкрепя всеки стремящ се към своите мечти мъж, несравнимата за децата майка,

домакинята без която домът не е уютен - прави традицията на Осми март вълнуваща и желана.

Очаквания край на дългата и мрачна зима в един от най-студените райони на страната, в който живеем е станал повод за хубавия празник „Първа пролет“.

Низ от празници сред море от делници. Как тервелчани преминават през хубавия предпролетен март прочетете тук.

БАБА МАРТА БЪРЗАЛА ...

С много настроение и усмивки децата от трите целодневни детски градини от град Тервел и връстниците им от ЦДГ „Детски свят“, с. Безмер посрещнаха Баба Марта на Първомартенския детски празник, организиран за малчуганите от Община Тервел. Малчуганите от ЦДГ „Детелина“ гостуваха и на Дома за стари хора в с.Полковник Савово. Искрени бяха детските поздравии към добрата старица разучени специално за празника песни, танци,

стихчета, детска пиеска, оживиха голямата общинска сграда, срещнаха много деца и създадоха нови приятелства. А посланието към възрастните? То може да бъде изразено така...

Непознатото като традиция по света и разнесено, разгласено, разпространено по пощи и мейли и до най-далечните страни това е българската мартеничка. Всички знаем, че мартеничките пазят хората от болести и уроки и носят радост и смях.

слегва на стр. 4

ТРЕТИ МАРТ НАЦИОНАЛНИЯ ПРАЗНИК, ДЕНЯТ В КОЙТО БЪЛГАРИЯ ВЪЗКРЪСВА СЛЕД ПЕТ ВЕКА ПРЕЖИВЯНИ В РОБСТВО И НАСИЛИЯ

Детските мартенички са радост за възрастните хора в Дома

Какво е Трети Март? И децата днес знаят, че това е датата на Освобождението. Няма българин, който да не е чувал за Руско-турската освободителна война, за Шипка, за Сан Стефанския мирен договор, подписан на трети март 1878, за зверски потушеното от турския башибозук две години преди това

Танцьорите с гордост носят цветовете на българското знаме

Априлско въстание, за Баташкото клане, за делото на Левски приключило с неговото обесване през 1873, за легията на Раковски, за Ботев, неговите четници и героичната му смърт на връх Вола...Празникът обаче далеч не е само история. Той има своята проекция в мислите и чувствата на всеки днешен българин. Защо ли? Защото животът има своя естествен ход.Със сигурност осъзнаваме, че днешния наш живот е бъдещата история на наследниците ни. Това, което днес наричаме „водещи новини“ или поне една част от него ще бъде включено в учебниците по история (може би електронни) на внуците и правнуците ни. Така е било и тогава преди 135 години, когато Априлското въстание разтърсва с дързостта и зверското си потушаване населената с етнически българи - поданици на турския султан провинция на Османската империя и после, преди 133 години, когато хиляди от същите тези поробени мъже и жени

Емоционално изпълнение на патриотични песни

дават живота си, за да станат част от Освобождението на Родината, тази за която само от преданията и приказките знаят, че са имали преди 500 години. Защо Националният празник има лично измерение? Може би защото всеки може да си представи, че това, което се е случило преди 135 или 133 години е

слегва на стр. 4

ТРЕТИ МАРТ НАЦИОНАЛНИЯ ПРАЗНИК, ДЕНЯТ В КОЙТО БЪЛГАРИЯ ВЪЗКРЪСВА СЛЕД ПЕТ ВЕКА ПРЕЖИВЯНИ В РОБСТВО И НАСИЛИЯ

слегва от стр.4

Съпътстваща Националния празник бе проявата „На чаша руски чай„, организирана от Сдружение „Федерация за приятелство с народите на Русия и ОНД„ - Тервел. В тази проява се включиха деца от Общински детски комплекс, от вокалната студия при читалището, от ЦДГ „Първи юни“, тервелчанката Цветанка Костова, Вокалната група за руски песни при СОУ „Йордан Йовков„.

И накрая малко факти за историята на Националния празник: На 3 март по нов стил или 19 февруари по старстил, преди 133 години завършва Руско-Турската война, останала в

историята ни под името Освободителната. Завършва с подписването на предварителен мирен договор в предградията на Цариград - Сан Стефано. Договор, с който българската държава възкръсва след пет века турско робство. За първи път Освобождението на България се чества на 19 февруари 1880г. като Ден на възшествието на престола на император Александър Втори и заключение на Санстефанския мирен договор. От 1888 г. се празнува като Ден на освобождението на България. За първи път празникът се чества по нов стил на 3 март 1917 г. На 5 март 1990 г. денят е утвърден за национален празник.

ОСМИ МАРТ

Този превърнал се в традиция празник се възприема различно от всеки човек. Да ни трябва да го има или добрите отношения между двата пола трябва да са ежедневие това е въпрос на лично мнение. Така или иначе обаче, Осми март се празнува на работа, у дома, с празнична вечеря с дамите, спътници в житейския път майка, съпруга, дъщеря,

колежка, партньорка...

За всички дами, които в празничния ден имат желание да намерят време за порция изкуство, Община Тервел предлага театралната постановка „Театър, любов моя“. Проявата е организирана като кафе-театър в сградата на общинска администрация, от 14:00 часа на осми март.

РАЗПРЕДЕЛИХА СЕ СРЕДСТВАТА ЗА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА

Те са седем - СОУ „Й.Йовков“, основни училища в селата Безмер, Орляк, Зърнево, Коларци и Нова Камена и едно начално училище в с. Каблешково. Статутът им е различен. Гимназиален етап на обучение се предлага само в СОУ „Й.Йовков“. Средищни училища са училищата в Коларци, Нова Камена и СОУ в Тервел. Към тях ежедневно пътуват ученици от околните села. Пътуването на децата от Честименско, Полк. Савово, Бонево, Жегларци, Божан, Поп Груево, Кочмар към СОУ Тервел е организирано с шест училищни автобуса. Учениците от Каблешково, Градница и Главанци се превозват до средищното училище в с. Нова Камена чрез автобуси на транспортна фирма. По този начин пътуват и учениците от селата Ангеларий, Балик, Сърнец към средищното училище в с. Коларци.

Средствата за училищата се осигуряват от републиканския бюджет. Начинът за разпределянето им обаче се определя от общината и директорите на училищата. Те могат да преразпределят до 20% от осигурените средства чрез формула т.е. като въвеждат допълнителни компоненти с различен вид и тежест. Така разпределените средства по формула са основния обем средства, които съставляват бюджета на всяко училище. Освен средствата по формула училищата получават още по 23 лв. за всеки

СИРНИ ЗАГОВЕЗНИ ДЕН ЗА ПРОШКА И НОВО НАЧАЛО

слегва от стр.4

... много стар езически произход. В по-ново време освен кукерските игри се появяват и нов тип народни театрални преставления. Често те отразяват съществуващата действителност. Така на този ден сред маскираните лица могат да се срещнат свещеник, младоженци, циганин, мечка и други. По-късно се появяват и образите на стражари, политици и лекари. Срещат се различни видове маски. Обикновено за тяхната изработка се използват материали от животински и растителен произход като кожа, рога от едър рогат добитък и различно оцветена вълна, лен и коноп. Наред с маската друг много важен елемент от кукерския костюм е колана с чанове. Някои от които тежат около 3 кг. Те имат същата роля в обредния кукерски танц като маската. Чановите засилват магическия заклинателния ефект на кукерите. По този начин те плашат и гонят всички зли сили.

По стара българска традиция, в навечерието на Сирни заговезни ЦДГ „Здравец„ гр. Тервел пресъздаде обичая Кукерски игри. В Кукерското шествие на площада пред сградата на общината се включиха както възпитаниците, така и целият персонал на детската градина и част от родителите на децата. Облечени в атрактивни кукерски костюми, със страшни маски на главите и звънки чанове на поясите, участниците в празника изпълниха традиционните за този ден обредни действия. Началото бе поставено от шумен кукерски танц, предвождан от Цар, следван от малките кукерчета, за да прогонят Кризата и да изплашат лошите сили, да пропъдят студа и да дойде пролетта. В дефилето на кукерите се включиха и другите, традиционни за този ден персонажи поп, булка и зет, циганка и циганин, музиканти, мечкадар и мечка, стражар. Те изпълниха характерни обредни действия, които съпътстват кукерската ритуалност засяване на нива, венчавка, кръщаване на бебе, игра и преборване с мечка. Запален бе обреден огън, който да прогони болестите, запалени факли се въртяха в кръг около главите на мъжете, хвърлени бяха и стрелки. Кукерите по традиция бяха дарени от стопанина на общината инж. Живко Георгиев с пара и погача, за да е пълна хазната и да са здрави хората. Празникът завърши с българско хоро, в което се включиха както участниците, така и публиката, събрала се на площада.

ВИЦ

- Жоро, защо баща ти днес беше в училището?
- Господжата го извика, за да се оплаче от поведението ми.
- Икакво стана?
- Сега вика майка ми, за да се оплаче от поведението на баща ми.

на училищата:

*Допълнителен компонент за ученик в средно общообразователно училище с относителна тежест 6.00%. Този компонент касае учениците, които учат в СОУ “Й.Йовков” гр.Тервел. Целта е да се осигурят допълнителни средства за училището, в което се провеждат олимпиади, обезпечават се работата по интереси на ученици в трите етапа на обучение начален, прогимназиален, гимназиален от всички населени места в общината. Всеки ученик в СОУ се финансира с добавка от 156,35 лв.

* Допълнителен компонент за ученик в училище, което се отоплява на с течно гориво с тежест 6%. Отчита се обстоятелството, че най-голямото общинско училище в гр. Тервел вече се отоплява с газ, което снижава разходите му за издръжка, а началното

НОВИ ПОСТИЖЕНИЯ НА МЛАДИ ТЕРВЕЛЧАНИ

*В края на февруари бяха изнесени резултатите от Националния конкурс „Моите детски мечти“, организиран от Министерството на образованието, младежта и науката и Националния дворец на децата. Целта на конкурса бе стимулирането на детското творчество и въображение и да даде възможност на участниците да споделят своята мечта в избраната от тях област литературно творчество, изобразително и приложно изкуство, музика.

В два от компонентите литература и изобразително и приложно изкуство се включиха и участниците от Клуб за автентичен фолклор, секция „Приятелите на Клио„ при ОДК „Малкият принц„ с ръководител Стойка Жекова. Въпреки силната конкуренция сред над 180 участника от цялата страна, Нина Живкова от гр. Тервел е отличена с първа поощрителна награда за приказката „Мечтата на Лили„.

Тази награда не е първата за младата авторка. В края на декември, миналата година, приказката „Коледно вълшебство„ на седмодомничката бе класирана на първо място в националния конкурс „От Коледа до Васильовден„.

*На 26 февруари в гр. Шумен се проведе Държавното първенство по крос-кьнтри. Втора шампионска титла за 2011 година за

училище в с. Каблешково се отоплява с твърдо гориво, което също е сравнително евтино. Бюджетите на 5 общински основни училища обаче са натоварени с разходи за течно гориво най-скъпото между трите вида горива. Освен това тези 5 училища са с малко ученици (110-180) и разходът за отопление представлява съществена част от издръжката им. Всеки ученик в основните училища в Безмер, Зърнево, Нова Камена, Коларци и Орляк се финансира с добавка от 176,96 лв.

* Допълнителен компонент за средищно училище в населено място под 1500 души с тежест 2 %. Добавката касае средищните училища в селата Нова Камена и Коларци. Те имат целодневна организация на обучение, съобразена с пътуващите ученици и по тази причина им се налага да ползват по-голям брой персонал. В същото време броят на

момчетата под 16 години на 3000 метра спечели състезателят на Клуба по лека атлетика в град Тервел Нягол Тодоров.

*В края на февруари в гр. Велико Търново се проведе Единадесета национална среща на Националната секция на ЦИОФФ. На срещата присъстваха хореографи и художествени ръководители на фолклорни ансамбли, както и главния художествен ръководител на ДФТА „Калинка Вълчева“ Нели Динкова. На срещата бяха наградени ансамблите, удостоени със званието „Представителен ансамбъл на ЦИОФФ® за 2011-2014г.“ след проведения Трети Национален Преглед на Фолклорните Ансамбли 2009-2010г.

За трети път ДФТА „Калинка Вълчева“ при НЧ „Димитър Дончев“ стана Представителен ансамбъл за България в категория детски ансамбли.

Прегледът се проведе в няколко града в България, като на Първия етап през 2009 година компетентно жури направи селекция и допусна до втори етап най-добрите. Вторият етап се проведе през 2010г. Резултатите от него бяха изнесени в края на 2010г.

През тази година съставът се готви за няколко конкурса през месец май и юни и реализирането на няколко пътувания в България и чужбина.

26 БЕЗРАБОТНИ ОТ ТЕРВЕЛ ЗАПОЧВАТ РАБОТА ПРЕЗ МЕСЕЦ АПРИЛ

В началото на месец април ще стартира програма за заетост „Обновяване и поддържане на цветни алеи в гр.Тервел“. Програмата е общинска и се финансира от Агенцията по заетост. За шест месеца заетост ще получат безработни мъже и жени над 55 години, самотни майки и майки на деца от 3 до 5 годишна възраст. За кандидатите не се изисква да получават социални помощи. Целевата група е подбрана така, че възможност за реализация да могат да работят хора, които традиционно не могат да бъдат включени в програмите за заетост, тъй като не са подпомагани със социални помощи.

Хората, които ще бъдат назначени ще помогнат на общината за озеленяването и поддържането през летния период на новия църковен двор, алеите на парка, зелената около фонтаните и централната градска част, новите три детски площадки, които сега се изграждат по Програмата за развитие на селските райони, зелената площ в с. Коларци двора на дома за стари хора и междублоковите пространства в Тервел. Общината ще осигури посадъчен материал, работно облекло и работни инструменти за изпълнение на програмата. 36 000 лв. се осигуряват от Агенцията по заетост за

учениците в тези училища не надвишава броя на учениците в несредищните основни училища. Всеки ученик в двете средищни училища се финансира с добавка от 149,176 лв.

* Добавка за основно несредищно училище в населено място извън общинския център с тежест 1%. Добавката цели да се осигурят приходи за училищата, които имат малък брой ученици, но не са средищни и по тази причина не получават допълнителни средства от РБ за осигуряване на целодневна организация на учебния процес за деца след първи клас. Всеки ученик в училищата в селата Орляк, Зърнево и Безмер се финансира с добавка от 48,78 лв.

Така след разпределението на средствата по формула основните бюджети на училищата за 2011 година са следните (без допълнителните средства за пътуващи ученици, първокласници, закуски, материална база, ресурсно обучение):

СОУ „Й.Йовков“ 1012592,61 лв.

ОУ „П.Хилендарски“ с.Безмер 179 028,34 лв.

ОУ „Д-р Петър Берон“ с.Коларци -196 555,94 лв.

ОУ „Отец Паисий“ с.Нова Камена 202 922,62 лв.

ОУ „В.Друмев“ с.Орляк 243 226,68 лв.

ОУ „Хр.Ботев“ с.Зърнево 155 725,50 лв.

НУ „Хр.Ботев“ с.Каблешково 49 788,20 лв.

ДАРТЕЛСКА КАМПАНИЯ “ДА СПАСИМ РАДЕЦКИ,„

Учениците от СОУ „Христо Ботев“, гр. Козлодуй обявяват Национална дарителска кампания за извършване на частичен ремонт и въвеждане в експлоатация на парахода „Радецки„. За целта са необходими средства в размер на 200 000 лева. Даренията се събират в сметката на Сдружение Училищно настоятелство при СОУ „Христо Ботев“, гр. Козлодуй: IBAN: BG050UBBS74261050316810, BIC: UBBSGSGF /,„Да спасим Радецки„/. След приключване на дарителската кампания средствата ще бъдат приведени в сметката на Националния исторически музей за провеждане на необходимите ремонти дейности.

трудовете възнаграждения на наетите.

Други шест безработни мъже ще бъдат назначени от фирмата, която изпълнява двата проекта на общината по Програмата за развитие на селските райони за възстановяване на улици, тротоари и улично осветление в Тервел и по селата. Тяхната заетост също ще обхване пролетния и летния период на годината. Задължението на изпълнителя да назначи безработните мъже от Тервел произтича от изискване на Община Тервел, фиксирано в тръжните документи за изпълнение на поръчката .